

**PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY**  
**Publicznej Szkoły Podstawowej w Murowie**  
**na rok szkolny 2023 – 2024**

**Program powstał w oparciu o obowiązujące akty prawne i wewnętrzne dokumenty szkoły:**

- *Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 nr 78, poz. 483 ze zm.),*
- *Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. 2020 nr 1327 ze zm.),*
- *Ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. 2019 , poz. 2215 ze zm.),*
- *Powszechną Deklarację Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r.,*
- *Konwencję o Prawach Dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U.1991 nr 120, poz. 526),*
- *Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe ( Dz. U. Z 2021 r., poz.1082),*
- *Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 487),*
- *Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.),*
- *Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych(tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz.1446 ze zm.),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449),*
- *Statut Publicznej Szkoły Podstawowej w Murowie,*
- *Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.*

## **WSTĘP**

Program wychowawczo – profilaktyczny powstał w oparciu o wizję i misję szkoły, które zostały opracowane po uprzednim zdiagnozowaniu potrzeb uczniów i nauczycieli, oczekiwań rodziców oraz podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024. Przedstawia w sposób całościowy treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym realizowane w szkole.

## **MISJA SZKOŁY**

Kształcimy i wychowujemy uczniów odpowiedzialnych za siebie i innych członków społeczności szkolnej. Pragniemy wyposażyć ich w taką wiedzę, umiejętności i kompetencje, aby w przyszłości stali się świadomymi, kreatywnymi i wrażliwymi członkami społeczności, w której funkcjonują: rodziny, miasta, kraju, świata. Chcemy, aby jak najlepiej wykorzystywali własny potencjał intelektualny i potrafili dostosowywać się do zmieniających się realiów współczesnego świata i cywilizacji, ucząc się przez całe życie. Zwracamy szczególną uwagę na rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy naszych uczniów. Propagujemy zdrowy styl życia wśród uczniów i ich rodziców.

## WIZJA SZKOŁY

Nasza szkoła jest nowoczesną, przyjazną, innowacyjną placówką przygotowującą uczniów do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym. Program wychowawczy ukierunkowany jest na ucznia, jego potrzeby, umożliwiając mu wszechstronny rozwój. Uczniowie naszej szkoły wyrosną na ludzi mających poczucie własnej wartości i odpowiedzialności za własne zachowanie. Wykorzystujemy najnowsze zdobycze techniki informacyjnej i informatycznej, stosujemy nowoczesne metody nauczania i wychowania, aby uczeń mógł rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności, zdolności i pasje. Nasi uczniowie będą świadomi nierozzerwalnego współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, świadomi własnego pochodzenia, dumni z bycia Polakami i członkami swojej „małej ojczyzny” szanującymi kulturę i tradycję. Szczególnie zadbamy o ich rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy, aby w przyszłości propagowali zdrowy styl życia.

## MODEL ABSOLWENTA

Absolwenta naszej szkoły charakteryzuje:

- a) świadomość własnych umiejętności, zdolności i pasji,
- b) ciekawość świata,
- c) umiejętność uczenia się,
- d) wyposażenie w kompetencje kluczowe,
- e) twórcze podchodzenie do życia,
- f) wrażliwość społeczną, odpowiedzialność, rzetelność,
- g) umiejętność odróżniania dobra od zła,
- h) umiejętność korzystania z komputera i technik informacyjnych,
- i) sprawne komunikowanie się w języku polskim i obcym,
- j) asertywność,
- k) tolerancja,
- l) dbałość o zdrowie własne i innych,
- m) umiejętność dokonywania wyborów zgodnych z własnym sumieniem i światopoglądem,
- n) znajomość tradycji i kultury regionalnej i narodowej.

## PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

1. Pierwszymi bezpośrednimi i niezastąpionymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice, którzy mają prawo do ich wychowania zgodnie z uznawanymi przez siebie wartościami, które są akceptowane społecznie i zbieżne z uniwersalnym systemem wartości.
2. Uniwersalny system wartości, wynikający z tradycji, historii i dziedzictwa kulturowego, zawiera między innymi takie elementy, jak: umiłowanie Ojczyzny, poszanowanie Konstytucji, wolność sumienia, sprawiedliwość społeczną, szacunek do pracy, tolerancję i wolność sumienia.
3. Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania, a zatem nie ponoszą wyłącznej i całkowitej odpowiedzialności za wychowanie.
4. Celem ogólnym wychowania szkolnego jest wszechstronny rozwój osobowości ucznia, realizowany poprzez zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i profilaktyczne.

## **PODSTAWOWE KIERUNKI REALIZACJI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA NA ROK SZK. 2023-24:**

- Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego. (zad.5)
- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie. (zad. 12 i 19)
- Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego; doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.(zad. 20)
- Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
- Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej. (zad. 14)
- Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie (m.in. poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji). (zad. 1).
- Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu "Laboratoria przyszłości". ( zad. 21)

### **OGÓLNE ZADANIA WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE NASZEJ SZKOŁY TO:**

- A. Kształtowanie potencjału intelektualnego** (dążenie do zdobywania wiedzy, poszukiwanie prawdy, ciekawość poznawcza, kreatywność i innowacyjność, rozwój kompetencji cyfrowych).
- B. Rozwijanie cech indywidualnych, uczuć i emocji** (kształtowanie samodzielności, samodyscypliny zaradności, odpowiedzialności, wrażliwości emocjonalnej, świadomego dokonywanie wyborów, rozwój kultury osobistej i kultury słowa, tolerancji i poszanowania dla różnych religii, kultur i tradycji).
- C. Rozwój w zakresie komunikacji społecznej** (poszanowanie dla drugiego człowieka, akceptacja praw drugiego człowieka, asertywność, utrwalanie bezpiecznych zachowań, kształtowanie dyscypliny, umiejętność pracy w zespole, inicjowanie własnej aktywności, poszanowanie dorobku własnego narodu i lokalnej społeczności, aktywne uczestnictwo w życiu kulturalnym klasy, szkoły, środowiska,).
- D. Kształtowanie systemu wartości** (obiektywna ocena własnego zachowania, przestrzeganie norm społeczno-moralnych, tworzenie hierarchii wartości, kształtowanie własnej odpowiedzialności, wypracowywanie twórczych postaw, kształtowanie wrażliwości na walory estetyczne i wartości moralne).

- E. Działania na rzecz zdrowia** (dbanie o własne ciało i jego właściwą higienę, profilaktyka zdrowia fizycznego i psychicznego, kształtowanie prawidłowych postaw wobec przyrody, umiejętność radzenia sobie z problemami,
- F. Działania dla bezpieczeństwa uczniów** (kształtowanie nawyków związanych z bezpieczeństwem w szkole, w drodze do szkoły i w domu, poznanie głównych zagrożeń i zasad postępowania, praktyczna nauka zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej).
- G. Działania profilaktyczne** (wyposażenie dzieci w wiedzę o tym co jest dobre, a co złe oraz kształtowanie umiejętności stawiania czoła sytuacjom zagrażającym ich prawidłowemu rozwojowi: działania informacyjne, np. dotyczące szkodliwości nałogów, ale także praktyczne uczenie dzieci postaw asertywnych, budowanie ich poczucia własnej wartości, uczenie skutecznej komunikacji itp.).
- H. Preorientacja zawodowa** (uświadomienie wielości i różnorodności zawodów, doradztwo zawodowe, poznawanie zawodów potrzebnych w dzisiejszym świecie, poznanie własnych predyspozycji, rozwój zainteresowań i kształtowanie przedsiębiorczości.
- I. Działania wspierające uczniów w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19** (dodatkowa opieka i pomoc uczniom, wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa, wzmacnianie pozytywnego klimatu szkoły).

### ZADANIA DO REALIZACJI

Zadania nauczyciela	Cele i realizacja	Odpowiedzialni	Termin
1. Kształtowanie umiejętności poszukiwania informacji i poszerzania wiedzy z wykorzystaniem TiK	Stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju osobistego uczniów: 1. Wykorzystanie komputerów i laptopów szkolnych. 2. Korzystanie z tablic multimedialnych. 3. Wykorzystanie zasobów biblioteki szkolnej, multimediów i Internetu. 4. Wykorzystanie platformy edukacyjnej. 5. Wdrażanie do nauczania na odległość.  <b>W/w zadania będą realizowane zgodnie z zasadami bezpiecznego korzystania z mediów, uwzględniając nowe zagrożenia m.in. cyberprzemocy i sztucznej inteligencji.</b>	wszyscy nauczyciele	cały rok
2. Rozwijanie zainteresowań uczniów	1. Diagnoza, poznanie i rozwijanie uzdolnień uczniów – lekcje z wychowawcą. 2. Zajęcia rozwijające uzdolnienia, zainteresowania i pasje uczniów: koła przedmiotowe, artystyczne, sportowe. 3. Promowanie osiągnięć uczniów: udział w konkursach przedmiotowych, artystycznych, sportowych, eksponowanie prac uczniów w gablotach szkolnych, pracowniach przedmiotowych, gazetce szkolnej i lokalnej, stronie internetowej szkoły. 4. Przygotowanie i realizacja projektów klasowych i szkolnych związanych z rozwijaniem zainteresowań.	wychowawcy, pedagog  nauczyciele zajęć pozalekcyjnych wychowawcy świetlicy, biblioteki, pedagog wychowawcy, opiekunowie projektów	cały rok  cały rok  cały rok cały rok
3. Wyrabianie	1. Budowanie zespołu klasowego, jako podstawy działań	nauczyciele,	cały rok

Zadania nauczyciela	Cele i realizacja	Odpowiedzialni	Termin
umiejętności pracy w zespole i na rzecz innych	<p>zespołowych w szkole.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2. Udział uczniów w drużynowych zawodach sportowych, konkursach przedmiotowych, tematycznych, interdyscyplinarnych, artystycznych, projektach edukacyjnych.</li> <li>3. Aktywna praca samorządu uczniowskiego: <ul style="list-style-type: none"> <li>• organizacja wyborów samorządu szkolnego,</li> <li>• organizacja konkursów i wydarzeń szkolnych,</li> <li>• redagowanie gazetki.</li> </ul> </li> <li>4. Działania w ramach szkolnego wolontariatu: <ul style="list-style-type: none"> <li>• inicjowanie i udział w akcjach charytatywnych, (np. Góra Grosza, Mikołajki w domu dziecka)</li> <li>• wspieranie schroniska dla zwierząt,</li> </ul> </li> <li>5. Działalność spółdzielni uczniowskiej: <ul style="list-style-type: none"> <li>• prowadzenie sklepiku szkolnego,</li> <li>• organizacja stoisk na imprezach szkolnych,</li> <li>• organizacja akcji związanych ze zdrowym jedzeniem.</li> </ul> </li> </ol>	opiekunowie kół zainteresowań opiekun samorządu i wolontariatu	
4. Kształtowanie umiejętności komunikacji międzyludzkiej	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Nabywanie nawyków kulturalnego zachowania się w towarzystwie oraz umiejętności prowadzenia rozmowy.</li> <li>2. Kształtowanie zdolności rozwiązywania konfliktów.</li> <li>3. Nabywanie zasad właściwej komunikacji.</li> <li>4. Kształtowanie umiejętności aktywnego i empatycznego słuchania innych.</li> </ol>	pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi	cały rok
5. Kształtowanie kultury języka i poczucia piękna w kulturze narodowej i europejskiej	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Utrwalanie zasad poprawnego posługiwania się językiem w mowie i piśmie.</li> <li>2. Udział w konkursach literackich, recytatorskich, ortograficznych, czytelniczych.</li> <li>3. Wyjścia do kina, teatru, muzeum, filharmonii, centrów nauki, domów kultury.</li> </ol>	wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, bibliotekarze	cały rok
6. Wyrabianie samodzielności, kreatywności i innowacyjności	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Działania wg zasady: „wspieraj, nie wyręczaj”.</li> <li>2. Zachęcanie uczniów do twórczych rozwiązań.</li> <li>3. Ćwiczenia w myśleniu twórczym i logicznym.</li> <li>4. Nagradzanie kreatywności i działań innowacyjnych.</li> </ol>	wychowawcy, nauczyciele przedmiotów,	cały rok
7. Kształtowanie postawy przynależności do środowiska szkolnego, lokalnego i narodowego	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Współdziałanie w organizacji i udział w uroczystościach szkolnych, lokalnych i państwowych: <ul style="list-style-type: none"> <li>• przedsięwzięcia z okazji kolejnej rocznicy odzyskania niepodległości,</li> <li>• organizowanie apeli, akademii z uroczystą oprawą, - organizowanie imprez szkolnych według kalendarza szkolnego.</li> </ul> </li> <li>2. Organizacja edukacyjnych wycieczek szkolnych.</li> <li>3. Kulturowanie tradycji i obyczajów szkolnych lokalnych i kształtowanie postaw patriotycznych: <ul style="list-style-type: none"> <li>• udział i pomoc w organizacji spotkań wigilijnych,</li> <li>• uczestnictwo w obchodach świąt państwowych,</li> <li>• udział w apelach i uroczystościach szkolnych,</li> <li>• nauka hymnu narodowego,</li> </ul> </li> <li>4. Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia: <ul style="list-style-type: none"> <li>• zapoznanie ze statutem,</li> <li>• zapoznanie z wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania,</li> </ul> </li> </ol>	wychowawcy, nauczyciel muzyki, nauczyciel języka polskiego, samorząd uczniowski	cały rok

Zadania nauczyciela	Cele i realizacja	Odpowiedzialni	Termin
	<ul style="list-style-type: none"> <li>zapoznanie z regulaminami szkoły,</li> <li>zapoznanie z programem wychowawczo-profilaktycznym.</li> </ul>		
<b>8. Kształtowanie tolerancji</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>Symulowanie sytuacji sprzyjających kształtowaniu sposobów kulturalnego wyrażania własnego zdania, uważnego słuchania innych.</li> <li>Poznawanie kultur, religii, tradycji innych narodów.</li> <li>Realizacja programów wychowawczych kształtujących tolerancję, akceptację dla inności, szacunku, umiejętności komunikacyjne, asertywność.</li> </ol>	wychowawcy, pedagog	cały rok
<b>9. Ukierunkowanie uczuć i emocji</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>Kształtowanie umiejętności okazywania własnych uczuć i emocji.</li> <li>Nauka kontroli własnych emocji.</li> <li>Zdobywanie umiejętności budowania właściwych relacji z rówieśnikami i otoczeniem.</li> <li>Zdobywanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.</li> </ol>	pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy, psycholog	cały rok
<b>10. Rozwiązywanie problemów i trudnych sytuacji</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>Nabywanie postaw asertywnych, nauka stosownego odmawiania, dzięki czemu można zachować swoją tożsamość i poczucie własnej wartości.</li> <li>Nabywanie i rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów w grupie.</li> <li>Rozwijanie umiejętności zachowania się w sytuacjach nietypowych/trudnych.</li> <li>Nabywanie umiejętności akceptacji osób niepełnosprawnych, przedstawienie roli integracji.</li> <li>Wskazywanie sposobów pomagania rówieśnikom.</li> <li>Identyfikowanie zaburzeń rozwoju (np. depresji) i pomoc.</li> <li>Wskazywanie; „ jak i gdzie szukać pomocy ?” uczniom z problemami.</li> </ol>	dyrektor szkoły, wychowawcy, samorząd uczniowski, pedagog, psycholog	cały rok
<b>11. Przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa w szkole i poza nią</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>Kształtowanie umiejętności prawidłowego stosowania zasad bezpieczeństwa i umiejętności prawidłowego reagowania w sytuacjach zagrożenia, obowiązujących w klasie, szkole i w środowisku (pogadanki, warsztaty, prelekcje, zajęcia w terenie, próbne alarmy).</li> <li>Nabywanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy, udział w kursie pierwszej pomocy.</li> <li>Nabywanie umiejętności w obszarze BRD: <ul style="list-style-type: none"> <li>udział w kursie i egzamin na kartę rowerową,</li> <li>zajęcia w terenie: gry symulacyjne, rowerowy tor przeszkód.</li> </ul> </li> </ol>	wychowawcy, pielęgniarka szkolna, nauczyciele wychowania fizycznego, dyrektor szkoły, nauczyciel wychowania komunikacyjnego	cały rok
<b>12. Współpraca z rodzicami i instytucjami wspomagającymi szkołę</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>Kształtowanie integralnych działań wychowawczych szkoły i rodziny: <ul style="list-style-type: none"> <li>zebrania, konsultacje i spotkania z rodzicami,</li> <li>współpraca z rodzicami w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych.</li> </ul> </li> <li>Wzmacnianie prawidłowego rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego: <ul style="list-style-type: none"> <li>tworzenie opieki i pomocy materialnej dla potrzebujących uczniów,</li> <li>współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, ośrodkiem pomocy społecznej i policją.</li> </ul> </li> <li>Cotygodniowe konsultacje nauczycieli dla rodziców i uczniów.</li> </ol>	wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog szkolny, dyrektor szkoły	cały rok

Zadania nauczyciela	Cele i realizacja	Odpowiedzialni	Termin
	4. Wsparcie wychowawczej roli rodziny w ramach zajęć wychowania do życia w rodzinie.	nauczyciel wdż	
<b>13. Edukacja ekologiczna</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>Rozbudzenie potrzeby ochrony środowiska naturalnego: <ul style="list-style-type: none"> <li>realizowanie edukacji ekologicznej w ramach przedmiotów,</li> <li>wycieczki do miejsc ochrony przyrody (pomników przyrody, rezerwatów, parków krajobrazowych i parków narodowych)</li> <li>udział w akcjach związanych z ochroną środowiska,</li> <li>spółpraca ze Stobrowskim Parkiem Krajobrazowym (udział w zajęciach edukacyjnych, konkursach i akcjach).</li> </ul> </li> <li>Edukacja związana z tematyką Odnawialnych Źródeł Energii.</li> </ol>	wychowawcy, nauczyciele przyrody,	cały rok
<b>14. Działania profilaktyczne i prozdrowotne</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>Wyposażanie uczniów w wiedzę z zakresu profilaktyki (zagrożenia i ich skutki).</li> <li>Ćwiczenie umiejętności praktycznych zachowań asertywnych (np. przez odgrywanie ról).</li> <li>Doskonalenie sprawności fizycznej: <ul style="list-style-type: none"> <li>udział w pozalekcyjnych i pozaszkolnych sekcjach sportowych,</li> <li>zajęcia na basenie, lodowisku itp.,</li> <li>udział w zawodach sportowych.</li> <li>aktywne spędzanie czasu wolnego.</li> </ul> </li> <li>Promowanie zdrowego stylu życia: <ul style="list-style-type: none"> <li>pogadanki, dyskusje, spotkania,</li> <li>wdrażanie do realizacji zadań programu profilaktyki,</li> <li>konkursy.</li> </ul> </li> <li>Jak dbać o zdrowie – zagrożenie cukrzycą.</li> </ol>	wychowawcy nauczyciele przedmiotów nauczyciele wychowania fizycznego psycholog	cały rok
<b>15. Preorientacja zawodowa</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>Poznanie zawodów z uwzględnieniem zapotrzebowania na nie w dzisiejszym świecie.</li> <li>Poznanie własnych predyspozycji.</li> <li>Rozwój zainteresowań i predyspozycji związanych z wybranym zawodem.</li> </ol>	wychowawcy nauczyciel przedmiotu	cały rok
<b>16. Rozwijanie kompetencji matematycznych uczniów</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>Doświadczenia i obserwacje.</li> <li>Gry dydaktyczne poszerzające znajomość prostych pojęć, zależności i rozumowania.</li> <li>Obserwacje, pomiary i eksperymenty rozwijające interpretację wybranych zjawisk.</li> <li>Projekty edukacyjne.</li> <li>Metaplan jako metoda rozwijająca umiejętność analizy problemu i poszukiwania rozwiązań.</li> </ol>	nauczyciele przedmiotów ścisłych	cały rok
<b>17. Działania ukierunkowane naprawdę i dobro</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>Piętnowanie wszelkich przejawów kłamstwa i zła w szkole zgodnie z Statutem i regulaminami.</li> <li>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania dobra i zła oraz prawdy i kłamstwa.</li> <li>Nauka obiektywnej oceny własnych zachowań.</li> </ol>	pedagog psycholog wychowawca klasy nauczyciele	cały rok
<b>18. Doskonalenie kompetencji do nauczania uczniów z zagranicy, głównie z Ukrainy</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>Prowadzenie dodatkowych zajęć dla uczniów z zagranicy przez przygotowanych do tego nauczycieli.</li> <li>Rozmowy z uczniami o ich sytuacji i problemach – pomoc wg potrzeb i możliwości.</li> <li>Zajęcia integrujące uczniów z zagranicy z klasą.</li> </ol>	pedagog psycholog wychowawca klasy nauczyciele	cały rok

Zadania nauczyciela	Cele i realizacja	Odpowiedzialni	Termin
19. Praktyczne wdrażanie Laboratorium Przyszłości w szkole	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Szkolenia nauczycieli przygotowujące do zajęć w ramach „Laboratorium Przyszłości”.</li> <li>2. Dopuszczenie szkolnego „Laboratorium Przyszłości”.</li> <li>3. Wdrażanie uczniów do zajęć w szkolnym „Laboratorium Przyszłości”.</li> </ol>	Dyrektor nauczyciele przedmiotów	cały rok

### MONITORING I EWALUACJA

Monitoring programu wychowawczego prowadzony jest na bieżąco przez dyrektora szkoły, wychowawców klasowych, pedagoga, psychologa. Poddawany jest systematycznej ewaluacji i modyfikowany zgodnie z zaistniałymi sytuacjami, ma charakter otwarty. Ewaluacja programu dokonywana będzie na zakończenie roku szkolnego. Bieżący monitoring i roczna ewaluacja pozwala na określenie mocnych i słabych stron podjętych oddziaływań wychowawczych.

**Narzędzia ewaluacyjne:** informacje udzielane przez nauczycieli, uczniów i rodziców, sprawozdania wychowawców z realizacji planów wychowawczych, informacje zebrane podczas spotkań z rodzicami, informacje dotyczące współpracy z instytucjami wspomagającymi, ankiety dla uczniów, ankiety dla rodziców, wywiad (dyrektor szkoły, rada rodziców), obserwacja i ocena zachowań uczniów oraz analiza wybranych przypadków.

*Opracował: mgr Jerzy Fiebich*